

Britt Vangsnes viser noen av sine alpakaer. Hun driver med alpakaoppdrett og skal levere til paret i Sirdal.

Samboerparet Elizabeth Aitken og Olav Lien Olsen har investert opp mot tre millioner for å få på plass spinneriet i Tonstad sentrum.

Nå produseres alpakk

Målet er å produsere alpakkull fra egne dyr og i tillegg tilby spinnetjenester for andre. Foreløpig er det andre som kommer med sin alpakkull til Sirdal og Norspinn, det nye spinneriet i Tonstad sentrum.

Eiere og drivere er samboerparet Elizabeth Aitken og Olav Lien Olsen, begge med bakgrunn i oljebransjen, nå ansatt i Tonstadbedriften Norhard og med planer om å bygge opp Norspinn til en levedyktig bedrift.

BEGYNNER I DET SMÅ

– Planen er at jeg skal gå ned i stillingen etter hvert som spinneriet vokser, sier Elizabeth som opprinnelig er fra England. Maskinene i spinneriet kom på plass i løpet av mars måned i år og foreløpig jobber hun i spinneriet i sentrum etter at hun er ferdig med arbeidshverdagen på Norhard – og i helgene.

Flere store maskiner og annet utstyr kreves for garnproduksjonen. Hun viser oss "Plukkeren", som åpner fibre i ulla og fjerner floker mm. Deretter går ulla videre til "Renseren" som fjerner den for korte og stive fibre, rusk og rask og gjør den klar til karding, som er neste steg i prosessen. Her gjøres ulla om til en pøseliknende remse, forgarn. Etterpå kommer kamming og strekking for ytterligere å jevne ut forgarnet, og så kommer spinning og til slutt tvinning.

STOR INVESTERING

– En betydelig investering, dette?
– Opp mot tre millioner, anslår Olav.

Samboerparet fikk støtte av Innovasjon Norge til å fullføre en markedsundersøkelse, men avslag på søknaden om bedriftsetablering. De har imidlertid sterk tro på bedriften og bestemte seg derfor for å gå videre med planene uten etableringshjelp fra Innovasjon Norge.

GÅRDSBRUK PÅ MYDLAND

Mye har skjedd i livet til de to de siste årene. Etter mange årsjobbing i oljå, var de klar for en ny tilværelse – helst med dyr – noe de begge lenge hadde drømt om. Olav Lien Olsen er fra Sirdal, og da de kom over småbruket på Mydland ved Gyland, slo de til.

– Gården på Mydland var nokså forfallen da vi kjøpte og vi har mer eller mindre brukt all fritid på å pusse opp gården og lagt planer for spinneriet de siste par-tre årene, smiler Liz.

Spinneriet i Tonstad skal spinne for Lundegård Alpakka i Tysvær, som fram til nå har benyttet et spinneri i Telemark.

Nydelig alpakkaull skal gjennom en del prosesser før den blir til garntråd.

Alpakkaull er noe av det mykeste du kan tenke deg.

garn på Tonstad

Sirdalmagasinet treffer ekteparet under Energifestivalen på Tonstad, der de inviterer publikum på omvisning. Og folk er interessert. Vi får så vidt trukket dem til side mellom slagene.

IKKE MANGE SPINNERIER

– Finnes det flere spinnerier som dette her til lands?

– Ytterst få av denne størrelsen. Vi har noen store spinnerier som Dale Garn, Sandnes Garn Raume og Hillesvåg, men på vår størrelse er det bare et par tre stykker, et i Trøndelag og et i Telemark – og så vi, da, sier Liz.

Verken Liz eller Olav har bakgrunn fra denne type virksomhet, men etterhvert som de landet på at alpakka kunne være en interessant produksjon, har de innhentet kunnskap både i form av kurs, andre

produsenter og spinnerier.

En av dem er Britt Vangsnes, som gjennom sin virksomhet Lundegård Alpakka i Tysvær driver med både alpakkaoppdrett og garnproduksjon. Hun skal da også levere de første dyrene til Liz og Olav.

SAMARBEIDSPARTNER PÅ ENERGI-FESTIVALEN

Hun stiller med stand på Spinneriet denne dagen og selger blant annet garn fra egen produksjon.

– Jeg har fram til nå levert ulla mi til et spinneri i Telemark, men nå kommer jeg til å bruke Norspinn, forteller hun smilende.

Hun har vært interessert i alpakka helt siden hun fikk møte alpakka for første gang på dyrskuen i Lyngdal for mange år siden, men gjorde først alvor av saken for fem-

seks år siden.

– Man blir jo ikke rik av dette, men det er utrolig kjekt, sier hun og forteller at hun også jobber som helsesykepleier enn så lenge.

MANGE MULIGHETER

– Er det mange som driver med alpakka i Norge i dag?

– Flere enn mange tror. Statistikk fra Den norske alpakkaforening tilsier at det er nærmere 3000 registrerte dyr i Norge, og tallet er stadig økende. Alpakkaen holder beitene nede på samme måte som sauene gjør og er utrolig enkle i drift. De klarer veldig mye selv.

Alpakkaoppdretteren fra Tysvær møtte Liz på strikkehelg i Stavanger for tre år siden – og de to har holdt kontakten siden.

